

Центр наукових публікацій

УДК 082
ББК 94.3
ISSN: 6827-2341

Наука в епоху дисбалансів: 2 частина (технічні науки, економічні науки) міжнародна конференція, м. Київ, 30 квітня 2014р. Центр наукових публікацій. – 124 стр.
Тираж – 300 шт.

**МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«НАУКА В ЕПОХУ ДИСБАЛАНСІВ»**

(м. Київ | 30 квітня 2014 р.)

2 Частина

УДК 082
ББК 94.3
ISSN: 6827-2341

Видавництво не несе відповідальності за матеріали опубліковані в збірнику. Всі матеріали надані а авторській редакції та виражають персональну позицію учасника конференції.

Контактна інформація організаційного комітету конференції:

Центр наукових публікацій

E-mail : s-p@cnp.org.ua

Web: www.cnp.org.ua

м. Київ – 2014

© Центр наукових публікацій

Кустов І.О.

аспірант кафедри технології переробки зерна Одеської національної академії харчових технологій

Шарапанюк Ю.В.

магістр кафедри технології переробки зерна Одеської національної академії харчових технологій

ПРОБЛЕМИ ПЕРЕРОБКИ ВІВСА В УКРАЇНІ

Овес є однією з найбільш розповсюджених культур, зерно якої широко використовують при виробництві кормових та продовольчих продуктів. За статистичними даними виробництво вівса в останні роки в Україні знаходиться на рівні 460...620 тис. тонн на рік. Не зважаючи на високу харчову цінність переважна більшість вівса призначена на зернофуражні цілі, на продовольчі цілі щорічно використовується близько 60 тис. тонн вівса.

Відповідно до «Правил організації і ведення технологічного процесу на круп'яних заводах» в Україні традиційними продуктами переробки вівса є крупи вівсяні непомілені, з яких при подальшій обробці виробляють крупи вівсяні плющені, пластівці «Геркулес», «Пелюсткові», «Екстра» та толокно.

Класична вітчизняна технологія виробництва круп вівсяних непомілених передбачає очищення зерна від домішок, калібрування зерна на дві фракції, воднотеплову обробку, лущення зерна за фракціями, сортування продуктів лущення, круповідділення, повторне лущення зерна, шліфування, сортування продуктів шліфування; при виробництві пластівців отриману цілу вівсяну крупу додатково обробляють в залежності від типу пластівців, що виробляються, направляють на етап воднотеплової обробки після чого плющать.

Аналіз сучасного стану вітчизняного виробництва круп і круп'яних продуктів вказує на відставання вітчизняних технологій від сучасних зарубіжних аналогів.

Недоліком традиційних вітчизняних вівсяних круп'яних продуктів є дуже низький вихід готової продукції (рис. 1). У відповідності до діючого регламенту при переробці півчастого вівса базисних кондицій в крупу вівсяну непомілену загальний вихід складає 45...47 %, що пояснюється особливостями анатомічної будови традиційних сортів вівса, у яких 20...40 % зернівки складають поверхневі плівки при цьому технологічний процес переробки включає у себе складні енергоємні операції лущення та шліфування, при проведенні яких утворюється велика кількість побічних продуктів та відходів у вигляді подрібненого ядра та борошнця близько 15...35 %.

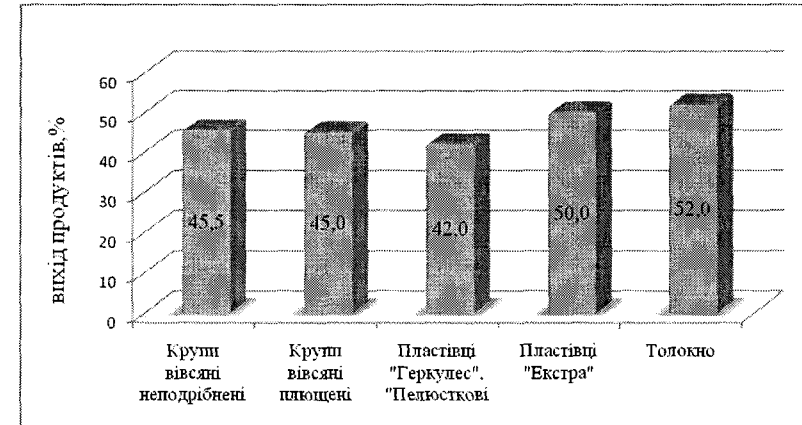

Рис. 1 – Базисні норми виходу основної продукції при переробці півчастого вівса базисних кондицій

Передовими світовими селекціонерами виведено голозерні сорти вівса які володіють кращими технологічними властивостями та високою стабільною врожайністю. За останні 5 років вченими галузі хлібопродуктів проведено дослідження хімічного складу та технологічних властивостей цієї культури з метою розробки оптимальних режимів переробки в крупи та круп'яні продукти.

Особливістю голозерних сортів вівса є відсутність квіткових плівок на поверхні зернівки, що і обумовлює особливі властивості даної культури. Квіткові плівки у зерна голозерного вівса м'які, не щільно охоплюють зернівку і практично повністю відокремлюються в процесі збирання та обмолочування зерна.

В Україні проблема використання голозерних культур у круп'яній промисловості знаходиться на початковому етапі. Переважну більшість досліджень було проведено українськими вченими-селекціонерами з метою визначення умов вирощування, деяких технологічних властивостей та хімічного складу зерна. Широко ведуться дослідження щодо використання цих культур у інших галузях харчової та переробної промисловості.

Однією з причин недостатнього розповсюдження голозерного вівса на території України є відсутність офіційного регламенту на його переробку, що стримує широке його застосування на круп'яних підприємствах. При цьому переробка нових сортів вівса здійснюється за нормативною і технічною документацією, розробленою для півчастих форм даної культури, або за технічними умовами, які не мають під собою достатнього наукового обґрунтування технологічного процесу, що знижує ефективність роботи технологічного обладнання та зменшує вихід і якість готової продукції при збільшенні енергетичних витрат. Використання в технологічному процесі нових високопродуктивних голозерних сортів вівса потребує перегляду технологічного процесу в напрямку оптимізації процесу очищення зерна при

детальному визначенні і обґрунтуванні режимів його переробки в крупи і круп'яні продукти.

Література

1. Правила організації і ведення технологічного процесу на круп'яних заводах. – К., 1998. – 164 с.
2. Шутенко Є.І. Технологія круп'яного виробництва: навч. посібник / Є.І. Шутенко, С.М. Соц. – К.: Освіта України, 2010. – 272 с.
3. Буняк А.И. Селекция овса на Носовской селекционно-опитной станции \ А.И. Буняк \ Труды по прикладной ботанике, генетике и селекции. Т. 171. СПб: ВИР, 2013, С. 236-239.
4. Буранова С.В. Технологічні властивості голозерного вівса: автореф. дис. канд техн. наук: 05.18.01. – Одеса, 2010, – 20с.